

Durmuş Hocaoğlu

Yapay-Sanal Tarih ve Tarih Paranoyası

Yeniufuk., 07 Temmuz 1997, Pazartesi., s.15

Durmuş Hocaoğlu, *Yeniufuk* Yazıları Sıra No: 07

Felsefesizliğin ve ideolojizmin hoyratlığına kurban edildiği takdirde, Tarih hakkında bir “**sanal gerçeklik**” duygusu hasıl olmakta; Tarih, kendi gerçekliğinden koparılıp, yeniden ve yapay olarak inşa edilerek bir **Yapay ve Sanal Tarih** yaratılmakta ve bunun sonucunda da **Kutsanmış Tarih** ve **Lanetlenmiş Tarih** anlayışları zuhur etmektedir. Bunların her ikisinin de birer “**tarih paranoyası**” olduğunu söyleyebiliriz.

Kutsanmış ve Lanetlenmiş Tarih, birbirinin simetriği, fakat yanlışlıkta eşdeğer olan iki paranoyadır. Tarih, Kutsanmış Tarih anlayışına gore, dokunulamaz bir kutsallık alanı, bir tabu, bir fetiş; Lanetlenmiş Tarih anlayışına gore de taşlanası bir şeytan, bir hakaret objeksidir.

Meselâ Türk ve İşlâm tarihi, genellikle, sağ ideolojilerce kutsanmakta, sol ideolojilerce lanetlenmektedir.

Bu konuda olağanüstü derecede bol olan örneklerden, sadece birisine ve çok kısaca değinmek isterim: Türk intelijansiyasındaki Kutsanmış Tarih anlayışı noktai nazarından “**ahlâk**”.

Yaygın ve genel kanaate gore, Türk toplumunda “ahlâkî bir yozlaşma”nın bulunduğu tartışılmaz bir aksiyom (belit, mütearife) olarak alınmakta, sonra da bu aksiyom bütün alanlara yaygınlaştırılmakta ve eskilerin ne kadar ahlâklı olduğuna dair sonu gelmez hikâyeler anlatılmaktadır.

Bu tezin temel dayanakları, çok kısa bir özetle, Zerdüştlük-Manicilik geleneğinden etkilenen Hristiyanlık ve, sistematik olarak da, Augustinusçu Çizgisel Tarih Felsefesi geleneğidir. Buna gore, İnsanlık, kaçınılmaz olarak fenalığa ve düşüşe, ve, Tarih de bu fenalığın ve düşüşün neticesi olarak nihaî safhada, aynı şekilde kaçınılamaz bir zarûret ile bir “tarihî kader”e (fatum historicum) gitmeye mahkûmdur.

Bir nevi “**tarihe kaçış**” olarak da isimlendirilebilecek olan bu Tarih Paranoyası, sistematik bir tarih felsefesi şeklinde işlenmemiş naif şekillerinde dahi, “daha eskinin daha iyi olduğu” fikrine adetâ îmânî bir katılık ile sarılmakta, İnsanlık denen büyük varlığın her gününün bir öncesinden daha kötü olduğu, her geçen gün dejenerasyona uğradığı tezini savunmaktadır. Birçok ahlâkiyatı hep, “eskilerin daha ahlâklı” olduğunda sabit bir fikir sahibi olup, insanlara, eskinin ahlâkına dönmelerini tavsiye etmektedirler. Nitekim, ivi yazılı tabletlerde dahi, “eskiye hasret” duygusu ile, yeni neslin ahlâken öktüğu anlatılmakta ve eskiye ağıt yakılmaktadır.

İşbu “tarihe kaçış”, özellikle, bizim gibi, potansiyel olarak irtifa kaybetmiş toplumlarda daha yaygın ve geniş bir hal almaktadır ki onun da en büyük gıdalanma kaynaklarından birisinin, bu irtifa kaybından ileri gelen eziklik ve aşağılık duygusu olduğu aşikârdır. Tarihimizin hâlimizden daha ihtişamlı oluşu, maalesef, bizlerde böyle bir kompleks yaratmaktadır.

İmdi, “ahlâk” kavramını en geniş ve kuşatıcı anlamıyla ele aldığımızda, şahsî kanaatime göre, Türk toplumunun ahlâkî bir yozlaşma ile malûl olduğu tezi kabul edilebilir nitelikte olmadığı gibi, ahlâkî de değildir; zira, topluma aşağılık duygusu pompalamaktadır.

Hele **siyasî ahlâk!** Kimse kimseyi aldatmasın. Siyaset ne zaman ahlâklı, ne zaman temiz olmuştur?

900 sene önce Gazzâlî şunu diyordu: Ey Oğul! Siyasetçinin sofrasına oturma, yediği haramdır; sohbetinde bulunma, söylediği yalandır!

